

T.B.M.M.
HALKLARIN DEMOKRATİK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Sayı : 372
Tarih : 17.06.2014

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Kalekol yapımlarına karşı Lice halkının gerçekleştirdiği demokratik nitelikteki protesto eylemleri sırasında halkın üzerine açılan ateş sonucu iki yurttaşımızın hayatını kaybetmesine neden olan olayın tüm boyutlarıyla araştırılması için Anayasa'nın 98'inci İç Tüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ve teklif ederiz.

Pervin BULDAN

HDP Grup Başkanvekili

Iğdır Milletvekili

GEREKÇE

Diyarbakır'ın Lice ilçesi, cumhuriyetin kuruluşundan itibaren adeta katliamların merkezi olmuştur. Şeyh Sait İsyanı'nın önemli merkezlerinden olan Lice, takip eden yıllarda da baskı ve katliamların merkezi olmuştur. Van Özalp'teki "33 Kurşun" olayını gerçekleştiren General Mustafa Muğlalı da ilk katliamını yine Lice'de "Bicar Tenkil Hareketi" ile hayata geçirmiştir. Muğlalı ile başlayan kıyım ve baskılar, insansızlaştırmak amacıyla yurttaşları göç ettirmeyle devam etmiştir. PKK'nin silahlı mücadeleye başlamasıyla birlikte 90'lı yıllarda artan çatışma ortamında devletin dayattığı koruculuk politikası da Lice halkı tarafından kabul edilmemiştir. Bunun üzerine bölgenin birçok yerinde olduğu gibi Lice'de binlerce insan göçertilmiştir. Devletin baskılarına isyan eden yurttaşlar, 13 Aralık 1990'da Dêrxust ve çevre köylerinden ilçe merkezine doğru yürüyüş gerçekleştirmiş, askerlerin kitleye ateş açması sonucu bir kadın ve bir çocuk yaşamını yitirmiştir. Muğlalı'dan sonra ikinci en büyük kıyım ise, 2 Ekim 1993'te Tuğgeneral Bahtiyar Aydın'ın suikast sonucu yaşamını yitirmesini gerekçe gösterilerek, ilçeyi yok etmek için her türlü yöntem uygulanmıştır. Üç gün boyunca ilçeye tüm giriş-çıkışlar yasaklanırken, evler yayılım ateşe tutularak ateşe verilmiştir. Yaşanan katliamda 30'dan fazla insan yaşamını yitirirken, 60'tan fazla insan da yaralanmıştır. 401 konut ve 241 işyeri tamamen yakılmıştır. İlçe daha yaralarını sarmadan bir yıl sonra 24 Ağustos 1994'te tekrar yakılıp yıkılmıştır. Bu olayda da bir kişi yaşamını yitirmiş, 20 kişi de yaralanmış, 108 ev ise yakılmıştır. Tüm bunların yanında 1990-1999 yılları arasında da ilçede, 61 sivil yurttaş JITEM tarafından kaçırılarak kaybettirilmiştir. Parçalanmış ceset parçaları annesi tarafından gözyaşları ve ağıtlar içerisinde toplanan Ceylan Önkol'da askeri karakoldan atılan havan topunun patlaması sonucu yaşamını yitirmiştir.

2012 yılı verilerine göre, bölgede bin 300'e yakın olan karakol sayısı yapımı tamamlanan ve devam eden karakol ve kalekollarla birlikte bin 600'ün üzerine çıkacaktır. Kalekol yapımlarının yoğun olduğu Lice'de karakollar örneklerini belirttiğim bir çok katliamın adresi olarak belleklere yer edinmiştir. Devlet ve hükümet barış sürecinde askeri üslerin yapımını bu şekilde hızlandırırken, bölge halkı ise çatışmalı ortamın ve acıların tekrardan yaşanmamasını için defalarca bu inşaat alanlarına yürüyüşler gerçekleştirerek, inşaatların "savaş hazırlığı" olduğunu ve biran önce durdurulmasını talep etmiştir. Süreci tehlikeye atacak olan bu inşaatları protesto eden halk askerlerin sert müdahalesine maruz

kalmaktadır. Bunun ilki Lice'ye gerçekleşmiştir. Lice'ye bağlı Kayacık (Hêzan) köyünde, 28 Haziran 2013 günü gerçekleşen protesto yürüyüşünde halkın üzerine ateş açılması sonucu Medeni Yıldırım isimli genç yaşamını yitirmiş ve 12 yurttaşta çeşitli yerlerinden yaralanmıştır. Barış sürecini sabote etmek amacıyla gerçekleştirilen bu olay ardından yine Lice'de 24 Mayıs'tan itibaren karakol yapımını protesto eden ilçe halkına 07.06.2014 tarihinde askerin açtığı çapraz ateş sonucu Ramazan BARAN ve Baki AKDEMİR yaşamını yitirmiştir. Saldırı sonrasında ülkenin bir çok yerinde protesto eylemleri gerçekleştirilmiş ve gerçekleştirilmeye devam etmektedir. Başlatılan barış sürecinde PKK tarafından ateşkesin ilan edilmesinden bu yana 1 yılı aşkın bir süre geçmiş ve bu süre zarfında ölümler gerçekleşmemiştir. Çatışmasızlığın kalıcı hale gelmesi ölümlerin gerçekleşmemesi için gereken ortamın devamlılığını bozacak nitelikteki bu tür şiddet olaylarının gerçekleşmesi barış sürecini zarar görmesine yola açabilecektir. Olay sonrasında bu eylemin barışı istemeyen ve sürece zarar vermek isteyen güçlerce gerçekleştirildiği yönünde iddialarda ifade edilmektedir. Bu nedenlerle sivil halka karşı gerçekleştirilen ve 2 yurttaşımızın ölümüne neden olan bu olayın tüm yönleriyle araştırılarak sorumluların açığa çıkarılması amacıyla bir Meclis Araştırması açılması gerekmektedir.